

Projet Violeta

*Què saps de
la MGF?*

Què és el Projecte Violeta?

El PROJECTE VIOLETA és un projecte divulgatiu que sorgeix a partir del meu Treball de Recerca (TDR) com a alumna de batxillerat, Mireia Franco i Moral.

L'objectiu del PROJECTE VIOLETA és la divulgació sobre la situació actual de la pràctica de la MGF i la vulneració de drets humans que aquesta suposa.

Què és la MGF?

La mutilació genital femenina (MGF) és qualsevol procediment que consisteixi en l'extirpació parcial o total dels genitals externs femenins o qualsevol altre tipus de lesió a aquests per raons culturals o familiars, però en cap cas mèdiques. (Font: OMS 2016)

És una violació als drets humans de la dona que afecta a 200.000.000 de dones i nenes arreu del món (UNICEF 2013), i a aquesta dada hi hem d'afegir 3.000.000 de nenes que estan en risc de patir-la cada any, unes 8000 al dia.

No es sap del cert quan i quins són els orígens d'aquesta pràctica, però segons diferents estudis, el seu inici té lloc a Egipte fa 4000 anys, i ha estat demostrat pel descobriment d'algunes mòmies que presentaven la marca d'aquesta intervenció. Més tard es va anar estenent en societats tribals.

Tipus de MGF

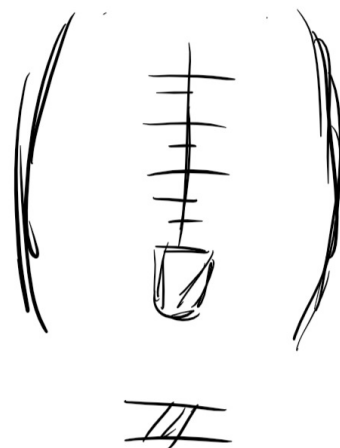
Tipus I: també denominat clitoridectomia. Consisteix en la resecció total o parcial del clítoris i/o prepuci.

Tipus II: també denominat escissió. Consisteix en la ressecció parcial o total del clítoris i dels llavis menors amb o sense l'escissió dels llavis majors.

Tipus III: també denominat infibulació. Consisteix en realitzar una sutura al llarg de l'obertura vaginal amb l'objectiu de reduir-la i crear un segell mitjançant la recol·locació dels llavis majors i/o menors.

Tipus IV: tots els altres procediments lesius dels genitals externs amb finalitat no mèdica tals com perforació, incisió, raspat o cauterització (cremar teixits orgànics).

El perquè d'aquesta pràctica

Encara que la MGF tingui lloc en algunes comunitats musulmanes, no és un precepte islàmic ni de cap de les principals religions. Ho realitzen comunitats musulmanes, jueves i cristianes, però no apareix en cap dels llibres sagrats.

No es tracta de religió, va lligat a les ètnies, i els principals factors que porten a fer-ho són la creença dels següents punts:

Raons sociològiques

Iniciació a la vida adulta

S'utilitza com a cerimònia per marcar el pas de nena a dona, però no sempre és així ja que algunes ètnies ho practiquen en els primers anys de vida.

Submissió de la dona

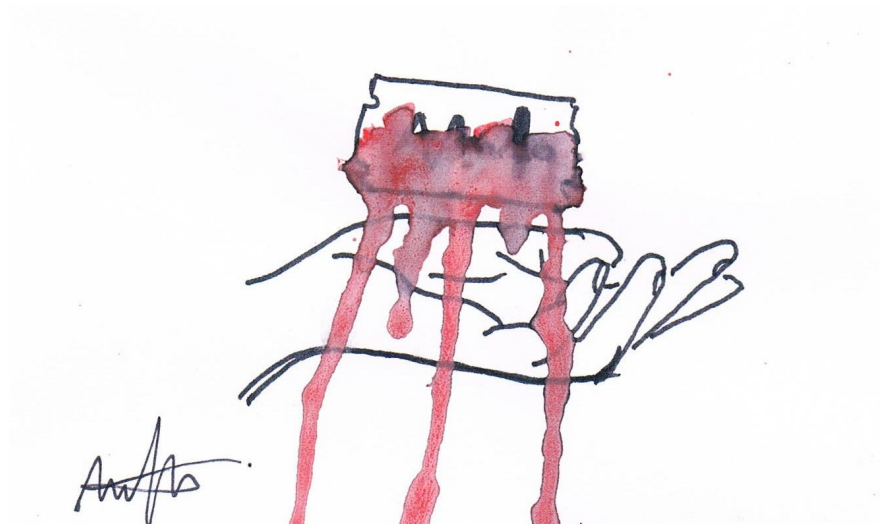
Es creu que una dona mutilada és més submissa i respectuosa, sobretot cap al seu marit.

Integració i preservació de la cohesió social

La mutilació li dona a la nena un bon estatus social, si no se li practica és considerada una deshonra per la comunitat i per la família. És una forma de demostrar que aquella nena o dona respecta la comunitat i vol formar part d'ella.

Valor de la nena

Si una noia o nena no està mutilada, costa més casar-la, i la seva família no obté tants beneficis al vendre-la al seu futur marit.

Raons higièniques i estètiques

Higiene i purificació

Es creu que és una forma de purificar a la dona i netejar-la.

Atracció per l'home

Com que s'extreu el que es considera la "part lletja" del cos femení, això fa a la dona més atractiva per a l'home.

Raons psicosexuals

Part segregadora d'un verí mortal per a l'home

Creença en algunes ètnies que el clítoris segrega un verí mortal per a l'home en el moment de la penetració.

Òrgan que pot desafiar l'autoritat de l'home

Es creu que si no es talla el clítoris creixerà més que l'òrgan reproductor masculí i desafiarà l'autoritat i el poder de l'home.

Prolongació masculina en el cos de la dona

Es creu que el clítoris és una prolongació masculina en el cos de la dona, que el seu lloc no és aquell i que per això s'ha d'extirpar.

Per preservar la virginitat fins al matrimoni

Després de tallar el clítoris i els altres òrgans de l'aparell reproductor femení, es cusen els llavis majors amb branques o fils. Normalment serà el marit el que durant la nit de noces obrirà la sutura per poder-la penetrar.

Controlar el desig sexual de la dona

Hi ha la creença que tallant-li el clítoris es pot controlar el desig sexual de la dona, i assolir el que es considera un comportament sexual adequat i fidelitat absoluta.

Plaer exclusiu pel sexe masculí

Hi ha la mentalitat que l'home és l'únic que ha de gaudir del sexe.

Conseqüències per la dona

La pràctica de la MGF comporta riscos i problemes per la dona tant a curt com a llarg termini. Pot causar mort en cas de xoc hemorràgic (causat per la pèrdua desmesurada de sang), xoc neurogènic (com a resultat del dolor, del trauma i de l'estrès patit durant la cerimònia) o d'una infecció generalitzada o septicèmia.

Efectes psicològics

Ansietat, terror, depressió, estrès posttraumàtic, desordres mentals, ansietat i fòbia sexual, "genitally focused anxiety depression" (preocupació constant sobre l'estat dels genitals i el pànic a la infertilitat) i col·lapse produït per l'intens dolor, el trauma psicològic i l'esgotament causat pels crits.

Conseqüències sexuals

Disminució del desig sexual, dispareúnia, anorgàsmia i vaginisme.

Complicacions obstètriques

Durant el part, molts cops s'ha de realitzar un altre tall per fer possible la sortida del bebè, ja que l'espai és massa petit perquè pugui sortir de forma natural. Això provoca que les dones mutilades tinguin més risc de requerir cesària o episiotomia, i de patir hemorràgia postpart.

Dibuix d'Elsa Batallé

Recull d'entrevistes

Fàtima Djarra

La seva família pertany a l'ètnia mandinga i ella va patir la MGF quan tenia 4 anys. Va arribar a Espanya i amb el temps es va incorporar a Metges del Món Navarra, i posteriorment va fundar l'associació de dones africanes a Navarra "Flor d'Àfrica". Va publicar el seu llibre "Indomable" l'any 2015.

Què va ser el que et va fer donar el pas per unir-te a la lluita per finalitzar amb la MGF? En el teu llibre expliques que ho vas amagar a la teva família durant un temps, va ésser difícil per tu mantenir-ho en secret?

F: El que em va fer escollir bàndol en la lluita per acabar amb la MGF va ser que jo vinc d'una ètnia o comunitat en la que es practica la MGF, pel que també en sóc víctima. Va ésser difícil explicar-li en què consistia la meva feina a la meva família perquè són molt tradicionals.

Quin és el teu paper dins de Metges del Món Navarra? Quines són les teves feines diàries?

F: La meua feina dins de Metges del Món és de medidora en la feina de sensibilitzar la comunitat africana sobre les conseqüències de la MGF. És important que les famílies prenguin consciència de com afecta a la salut de les nenes i dones.

Com sorgeix la idea de fundar l'Associació de les Dones Africanes a Navarra "Flor d'Àfrica" el 2011? Va ésser difícil trobar gent que volgués unir-se a la causa?

F: La idea de crear "Flor d'Àfrica" neix a partir del projecte de prevenció de la MGF de Metges del Món, en els seus tallers, on les dones africanes em comentaven que seria molt bona idea tenir una organització com aquesta. És per això que no va ésser difícil trobar dones que volguessin unir-se a la causa ja que la majoria ho estava desitjant.

Com sorgeix la idea de la creació del llibre "Indomable"? Què va suposar per tu reviure la teua història i trobar les paraules per fer-la arribar a altra gent?

F: Sincerament jo mai m'havia plantejat escriure un llibre fins que m'ho van proposar. Realment va ser molt dur reviuir tot allò de nou.

Des de "Flor d'Àfrica" o Metges del Món Navarra teniu algun sistema per ajudar a nenes que estan en risc de patir la MGF de forma pròxima?

F: Les dues organitzacions fem un treball comunitari per sensibilitzar, formar i informar a les famílies.

Creus que els homes han de tenir un paper en aquesta lluita?

F: Clar que sí! Els homes tenen que participar en la lluita contra la MGF perquè la veu cantant de tot aquest tema són ells.

En països com Guinea Bissau, la MGF es considera il·legal, però en zones rurals es segueix practicant, què creus que hi ha d'haver a part de la llei per posar fi a aquesta pràctica?

F: Crec que hem d'unir esforços per fer un bon treball en el camp comunitari. Sensibilitzar a les famílies líders sobre les conseqüències de la MGF, ja que afecta a moltes nenes i dones arreu del món.

Tostan organization

Tostan és una organització internacional no-governamental internacional registrada als Estats Units amb seu a Senegal.

L'organització de Tostan ha aconseguit l'abandonament en algunes comunitats com la pràctica de la MGF i els matrimonis forçats.

Va ésser difícil per la fundadora de l'organització de Tostan, Molly Melching una estudiant d'Estats Units, trobar persones que volguessin unir-se a la seva causa? Va haver d'afrontar molts problemes o crítiques?

T: El primer que va fer la Molly al arribar a Senegal varen ser treballs centrats en l'alfabetització, així que no va rebre més crítiques del comú a part de la sospita creada per una americana blanca implicada en un programa d'educació a Àfrica. Va treballar dur, va aprendre Wolof i va adoptar costums locals, així que va ésser acceptada per la comunitat.

En la vostra pàgina web dieu que acabar amb la MGF no era una de les vostres prioritats, així que quan es va començar a implicar Tostan en aquesta lluita?

T: No ens considerem una organització que "lluita en contra" la MGF, i segueix sense ser una de les nostres prioritats. La decisió d'abandonar la pràctica de la MGF va ser presa per moltes comunitats després de participar en el nostre programa perquè els vam donar informació sobre els drets humans i salut.

Com és el vostre dia a dia dins l'organització?

T: Jo, Meghan Rast, com a representant de l'organització, treballo en el desenvolupament de recursos i operacions de sistema. Això significa que investigo formes d'obtenir diners per poder finançar els nostres programes.

Penseu que avui en dia el coneixement sobre aquesta pràctica és suficient arreu del món? O la població mundial viu en la ignorància?

T: Crec que la majoria de gent arreu del món ha sentit a parlar sobre la MGF, però no saben la prevalença de la pràctica en l'actualitat.

Quins són els vostres projectes per ajudar a que practiques com la MGF o matrimonis forçats acabin?

No tenim programes o projectes centrats específicament en aquests temes. Tenim un programa educatiu per comunitats rurals. L'abandonament d'aquestes pràctiques és un dels resultats que veiem després d'haver realitzat aquesta educació o formació.

Teniu algun tipus de sistema per ajudar a nenes que estiguin en risc de patir la MGF?

T: L'organització de Tostan dona informació sobre pràctiques com la MGF o matrimonis forçats a part d'altres problemes, però no intervé.

Creieu que els homes han de tenir un paper en la lluita contra aquesta pràctica?

T: Absolutament! Els homes tenen un paper important perquè aquesta pràctica tiri endavant, així que de la mateixa forma tenen un paper en el seu final.

Creieu que si en un país es prohibeix la pràctica de la MGF és suficient per aturar-la?

T: Una llei que prohibeixi la MGF és un gran pas, però no farà que la pràctica es deixi de fer completament. Només es posarà fi a aquesta pràctica si hi ha una norma social que ho diu. La comunitat ho ha de decidir.

Com creieu que gent, per exemple des d'Espanya, pot ajudar per acabar amb la MGF?

T: L'educació i el diàleg són les millors formes per acabar amb la pràctica. La gent ha de tenir la informació sobre les conseqüències socials i físiques de la MGF. I gent de països on no es practica la MGF pot ajudar organitzacions que lluiten per establir normes socials sobre aquest tema i altres com la de Tostan!

Tostan

Dignity for All

Imatge de: <https://www.tostan.org/about-us/>

Fédération GAMS

GAMS és una organització implicada en la lluita contra totes les formes de violència fetes a dones i nenes com la MGF i els matrimonis forçats.

Què va ésser el que us va fer donar el pas de voler lluitar contra pràctiques amb les que estàveu en desacord tals com la MGF o els matrimonis forçats? Va ésser difícil trobar gent que es volgués unir a la vostra causa?

G: Havent format part d'una comunitat que practica la MGF, i per tant havent-la patit, fa temps que estic interessada en el tema per saber les conseqüències físiques i morals. No és difícil trobar gent que vulgui unir-se a la teva causa però és difícil trobar les persones adequades, les que no només han de lluitar per acabar amb la pràctica, l'han d'entendre per poder parlar i convèncer a les ètnies que la practiquen i així abandonar-la.

Penseu que la població mundial té els coneixements necessaris, o que viu en la ignorància?

G: Jo crec que avui en dia la comunitat internacional té uns coneixements més que detallats sobre la pràctica i sobre les conseqüències nefastes que té sobre la dona.

Quins són els projectes que esteu duent a terme actualment per lluitar contra la MGF?

G: Nosaltres intervenim dins els establiments escolars per sensibilitzar a les nenes sobre les mutilacions i els matrimonis forçats durant tot el curs. També formem els professionals que treballen amb les dones que han estat víctimes d'aquestes pràctiques.

Penseu que els homes haurien de tenir un rol en aquesta causa?

G: Clar! Els homes han de tenir un gran paper dins la lluita contra aquestes pràctiques, ja que en la majoria dels països on es practica les decisions són preses pels homes, encara que siguin les mateixes dones les que executin la pràctica després.

Teniu algun sistema per ajudar a les nenes que estan en risc de patir la MGF?

G: No, no hi ha altre sistema a part de la sensibilització i la formació de totes les nenes en general, les que van a l'escola.

Imatge de: <http://federationgams.org>

Art

Visita la nostra pàgina web:

<https://projectevioleta.wixsite.com/projectevioleta>